

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 838/2018 cu privire la aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de competență ale Autorității Aeronautice Civile

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului este Cancelaria de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul este elaborat în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (3) și (4) și art. 16 alin. (2) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și propus pentru executarea acțiunii nr. 1.1.3. din Planul de acțiuni pentru implementarea Programului de dezvoltare a domeniului controlului de stat pentru anii 2025-2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 286/2025, care presupune asigurarea planificării efective a activității de control în baza analizei riscurilor, prin perfecționarea procesului de planificare a controlului și revizuirea metodologiei sectoriale de planificare a controlului, inclusiv revizuirea criteriilor de risc utilizate, în scopul alinierii și implementării Hotărârii Guvernului nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Planificarea controalelor trebuie să fie realizată în baza analizei, conform criteriilor de risc, având scopul țintirii argumentate a celui mai mare risc și acoperirea unui volum maxim de riscuri (ca și intensitate și varietate), raportat la un număr minim de întreprinderi. Planificarea este necesară să fie efectuată după reguli comune și abordare metodologică comună. Raportat la cerințele generale pentru planificare, prevăzute de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat (în continuare – Legea nr. 131/2012) și Metodologia cadru aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor, în metodologie au fost atestate deficiențe în privința formulării criteriilor, ponderării criteriilor, nu se aplică criterii obligatorii, impuse de Metodologia generală. Totodată, urmare a modificărilor operate la Legea nr. 131/2012 se atestă necesitatea ajustării metodologiei sectorială pentru racordare la modificările din normele primare.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
Proiectul propus are scopul de a dezvolta un sistem de control efectiv și eficient, de a reduce povara controlului și sancțiunilor inechitabile și de a dezvolta un sistem de control previzibil, neabuziv și cu abordare constructivă în raport cu agenții aeronautici care va încuraja investițiile și nu va intimida inițiativa antreprenorială. Atingerea acestui scop se va realiza prin asigurarea planificării efective și eficiente, și anume asigurarea acoperirii de către organul de control a unui volum maxim de riscuri (ca și intensitate și varietate) raportat la un număr minim de persoane supuse controlului, fiind controlate întreprinderile cu cel mai înalt grad de risc.
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
În Hotărârea Guvernului nr. 838/2018 cu privire la aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de competență ale Autorității Aeronautice Civile (în continuare – <i>Autoritatea</i>), se propun ajustări de ordin tehnic pentru racordare la modificările survenite în Legea nr. 131/2012 și legile de specialitate proprii domeniului de control. Modificările de ordin conceptual, în privința metodologiei se propun după cum urmează: - extrapolarea Metodologiei privind controlul de stat în baza analizei riscurilor în domeniile de competență ale Autorității Aeronautice Civile în raport cu controlul asupra persoanelor care nu practică activitate de întreprinzător prin excluderea cuvintelor „asupra activității de întreprinzător” din denumire și de la punctul 1 din hotărâre, după exemplul modificărilor operate la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat prin Legea nr. 95/2024 privind modificarea unor acte normative;

- completarea proiectului cu prevederile privind cazurile în care Autoritatea nu este în drept să efectueze controlul planificat mai mult decât o dată într-un an calendaristic asupra uneia și aceleiași persoane sau asupra unuia și aceluiași obiect al controlului în cazul în care persoana deține mai multe obiecte distincte, amplasate separat de sediu și de alte obiecte cu excepția cazurilor în care se impune o frecvență mai înaltă a controalelor, în funcție de particularitățile sezoniere într-un domeniu de control, de resursele disponibile și de graficul de lucru pe parcursul anului, conform metodologiei sectoriale de planificare a controlului în baza criteriilor de risc, aplicată domeniului de control în cauză; - identificarea și stabilirea criteriilor de risc pentru domeniile privind calitatea serviciilor prestate de aviația civilă; - revizuirea și ajustarea criteriilor de risc atât generale cât și specifice pentru toate domeniile de control ale Autorității (în special includerea criteriului „data ultimului control” în lista criteriilor generale obligatorii); - revizuirea tabelului cu ponderarea criteriilor reieșind din faptul ajustării domeniilor de control; - evaluarea informației din petiții în temeiul criteriilor de risc urmează a fi efectuată în condițiile pct. 35¹ din Metodologia generală privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 379/2018; - revizuirea Listei activităților economice din domeniile de competență (CAEM-2) din anexa nr. 1, completarea Listei cu încă o coloană, pentru a stabili grade de risc aferente fiecărui domeniu distinct de competență, cu includerea gradațiilor corespunzătoare.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Soluțiile propuse în proiect rezultă din discuțiile în cadrul grupurilor de lucru sectoriale, cu organele de control, autoritățile publice și reprezentanții asociațiilor din mediul de afaceri, iar soluții alternative nu au fost identificate.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Impactul cel mai evident este pentru organul de control vizat de modificările propuse, care va trebui să depună efort pentru a pune în aplicare noile modificări. Însă modificările propuse nu schimbă procesul de colectarea a informației, planificare și analiză în baza criteriilor de risc. Din altă perspectivă, o planificare mai bună duce la o eficiență mai înaltă a activității organului de control, fiind distribuit efortul anume pentru a selecta obiectele și persoanele care poartă riscuri mai mari, astfel fiind asigurat un nivel mai înalt de prevenire a potențialelor accidente, încălcări grave și prejudicii pentru persoane, mediu și societate în întregime.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Proiectul de hotărâre nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul public național.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
În baza unei planificări mai bune, organul de control se poate concentra pe un număr mai restrâns de obiecte și persoane care poartă un risc sporit. În acest mod, nu este necesar de a spori frecvența controalelor și numărul persoanelor controlate pentru a ținti cele mai mari riscuri aferente domeniului de competență. Astfel, planificarea eficientă permite implementarea principiului controalelor selective și principiului proporționalității, fiind obținut în acest mod un nivel de conformare suficient de înalt, scăderea celor mai mari riscuri cu eforturi mai mici și implicarea unui cerc mai mic de persoane controlate. Deci, cu o planificare eficientă, o mare parte din agenții aeronautici care poartă riscuri minore nu sunt supuși controlului, sau cel puțin nu vor fi controlați cu aceeași frecvență, ceea ce duce la economii de timp și resurse atât pentru persoanele controlate, cât și pentru organul de control.
4.4. Impactul social
Un proces de control mai eficient, care țintește un volum mai mare de riscuri, presupune prevenirea potențialelor prejudicii pentru persoanele ce ar putea fi afectate. Va fi asigurată mai multă securitate, drepturi mai bine protejate pentru consumatori, ș.a. de către agenții aeronautici.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Un proces de control mai eficient, care țintește un volum mai mare de riscuri, presupune prevenirea potențialelor prejudicii pentru mediu și pentru persoanele ce ar putea fi afectate.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate alte impacturi.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu are scopul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost consultat cu organul de control vizat și reprezentanții asociațiilor mediului de afaceri. Totodată a fost consultat și aprobat în cadrul ședinței Consiliului național pentru soluționarea disputelor din data de 3 octombrie 2025. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind elaborarea proiectului a fost publicat pe particip.gov.md
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei de către Ministerul Justiției și Centrul Național Anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
În urma aprobării proiectului propus nu vor fi necesare modificări suplimentare ale altor acte normative și nu se propun abrogări de acte normative. Totodată, Autoritatea va întocmi planul anual de control și va elabora liste de verificare care vor fi aplicate pentru desfășurarea controlului de stat.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
În scopul implementării proiectului propus, Autoritatea va ajusta instrucțiunile interne în modul corespunzător, inclusiv subdiviziunea structurală responsabilă de planificare și monitorizarea performanței, va reorganiza procesul de colectare a informațiilor necesare pentru analiza riscurilor și își va ajusta documentația de lucru pentru realizarea planificării și graficelor de control anuale în urma analizei în baza criteriilor de risc.

Secretar general adjunct al Guvernului

/semnat electronic/

Lilia DABIJA